

ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

Βιβλίο 3. Κεφάλαιο 74
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΑΘΗΝΑ 2024-2025

ΒΙΒΛΙΟ 3. Κεφάλαιο 74

Θουκυδίδη Ιστορία, Βιβλίο 3. Κεφάλαιο 74 [Συντακτική ανάλυση]

[1] Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται

Κύρια πρόταση

γίνεται: Ρήμα. **μάχη:** Υποκείμενο ρήματος. **αὖθις:** Επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου. **Διαλιπούσης:** Γενική απόλυτη χρονική μετοχή. **ἡμέρας:** Υποκείμενο μετοχής.

καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων·

Κύρια πρόταση

νικᾷ: Ρήμα. **ὁ δῆμος:** Υποκείμενο. **ἰσχύι:** Δοτική της αιτίας. **χωρίων:** Γενική υποκειμενική στο ἰσχύι. **προύχων:** Αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **πλήθει:** Δοτική της αναφοράς στο προύχων.

*αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν
τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσai τὸν θόρυβον.*

Κύρια πρόταση

ξυνεπελάβοντο: Ρήμα. **αἱ γυναῖκες:** Υποκείμενο ρήματος. **αὐτοῖς:** Αντικείμενο ρήματος. **τολμηρῶς:** Επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου. **βάλλουσαι:** Τροπική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **ἀπὸ τῶν οἰκιῶν:** Εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης. **τῷ κεράμῳ:** Δοτική του οργάνου. **ὑπομένουσai:** Τροπική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **τὸν θόρυβον:** Αντικείμενο της μετοχής ὑπομένουσai. **παρὰ φύσιν:** Εμπρόθετος προσδιορισμός της εναντίωσης.

[2] Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλῃν ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι ἐμπιπῶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας,

Κύρια πρόταση

ἐμπιπῶσι: Ρήμα. **οἱ ὀλίγοι:** Υποκείμενο. **τὰς οἰκίας καὶ τὰς ξυνοικίας:** Αντικείμενα ρήματος. **τὰς ἐν κύκλῳ:** Επιθετικός προσδιορισμός στο τὰς οἰκίας. **τῆς ἀγορᾶς:** Γενική της αφετηρίας. **δείσαντες:** Αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **φειδόμενοι:** Τροπική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **οἰκείας:**

Εννοείται ως αντικείμενο της μετοχής. **οἰκείας, ἄλλοτρίας**: Επιθετικοί προσδιορισμοί στο αντικείμενο της μετοχής. [Αν δεν εννοηθεί το αντικείμενο, τότε οι επιθετικοί προσδιορισμοί λειτουργούν ως αντικείμενα της μετοχής.]

Γενομένης: Γενική απόλυτη χρονική μετοχή. **τῆς τροπῆς**: Υποκείμενο της μετοχής.

περὶ δαίλῃν: Εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου. **ὄψιαν**: Επιθετικός προσδιορισμός στο δαίλῃν.

μὴ αὐτοβοεὶ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν

Δευτερεύουσα ενδοιαστική πρόταση ως αντικείμενο της μετοχής δείσαντες

κρατήσκειν: Ρήμα. **ὁ δῆμος**: Υποκείμενο ρήματος. **τοῦ νεωρίου**: Αντικείμενο ρήματος.

αὐτοβοεὶ: Επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου. **ἐπελθὼν**: Χρονικο-υποθετική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος.

καὶ σφᾶς διαφθείρειν,

Δευτερεύουσα ενδοιαστική πρόταση ως αντικείμενο της μετοχής δείσαντες

διαφθείρειν: Ρήμα. **ὁ δῆμος**: Εννοείται ως υποκείμενο ρήματος. **σφᾶς**: Αντικείμενο ρήματος.

ὅπως μὴ ᾗ ἔφοδος,

Δευτερεύουσα τελική πρόταση

ᾗ: Ρήμα. **ἔφοδος**: Υποκείμενο ρήματος.

ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη

Δευτερεύουσα συμπερασματική πρόταση

κατεκαύθη: Ρήμα. **χρήματα**: Υποκείμενο ρήματος (αττική σύνταξη). **πολλὰ**: Επιθετικός προσδιορισμός στο χρήματα. **ἐμπόρων**: Γενική κτητική.

καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι,

Δευτερεύουσα συμπερασματική πρόταση

ἐκινδύνευσεν: Ρήμα. **ἡ πόλις**: Υποκείμενο ρήματος. **διαφθαρῆναι**: Αντικείμενο ρήματος, τελικό απαρέμφατο. Ως υποκείμενο του απαρεμφάτου τίθεται το ἡ πόλις (ταυτοπροσωπία). **πᾶσα**: Κατηγορηματικός προσδιορισμός στο υποκείμενο.

εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.
Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση

ἐπεγένετο: Ρήμα. **ἄνεμος:** Υποκείμενο ρήματος. **τῇ φλογὶ:** Αντικείμενο ρήματος. **ἐπίφορος:** Επιρρηματικό κατηγορούμενο τόπου. **ἐς αὐτήν:** Εμπρόθετος προσδιορισμός της κατεύθυνσης σε τόπο.

[3] Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὥς ἑκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν·
Κύρια πρόταση

ἦσαν: Ρήμα. **οἱ μὲν:** Υποκείμενο ρήματος. **ἐν φυλακῇ:** Εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης. **παυσάμενοι:** Χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **τῆς μάχης:** Αντικείμενο της μετοχής παυσάμενοι. **ἡσυχάσαντες:** Χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **ὥς ἑκάτεροι:** Κατηγορηματικός προσδιορισμός στο υποκείμενο του ρήματος και των μετοχών. **τὴν νύκτα:** Αιτιατική του χρόνου.

καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγето,
Κύρια πρόταση

ὑπεξανήγето: Ρήμα. **ἡ ναῦς:** Υποκείμενο ρήματος. **Κορινθία:** Επιθετικός προσδιορισμός στο ναῦς. **κεκρατηκότος:** Γενική απόλυτη χρονική (ή αιτιολογική) μετοχή. **τοῦ δήμου:** Υποκείμενο μετοχής.

καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.
Κύρια πρόταση

διεκομίσθησαν: Ρήμα. **οἱ πολλοὶ:** Υποκείμενο ρήματος. **τῶν ἐπικούρων:** Γενική διαμετρική. **ἐς τὴν ἡπειρον:** Εμπρόθετος που δηλώνει κίνηση σε τόπο. **λαθόντες:** Χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος.